

РЕШЕНИЕ

№ 37050

гр. София, 10.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 13.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **9751** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с § 1, т.2, б."а" от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията (ДР на ЗА), във вр. с § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба от Н. Р. Б., с адрес в [населено място], чрез пълномощника - адв. И. А., против мълчалив отказ на кмета на СО-район „К. поляна“ за заверка на Молба - декларация № РКП25 - ГР94 – 1928/23.07.2025 г.

С писмения отговор по жалбата, инкорпориран в съпроводителното писмо по изпращане преписката на съда, процесуалният представител на ответника – юрк. В. оспорва основателността на жалбата със съображения, че за сградата, предмет на заявената услуга, липсват издадени строителни книжа и е незаконна.

Иска се отмяната на оспорения отказ, като незаконосъобразен.

В съдебно заседание пред АССГ, пълномощникът на жалбоподателката – адв. А. поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ, както и за присъждането на направените по делото разноски.

Ответникът се представлява от юрк. В., която оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ. При условията на евентуалност, ако съдът уважи жалбата, прави възражение за прекомерност на

заплатеното от жалбоподателката адвокатско възнаграждение.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението за насрочване на делото и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по следните съображения:

По делото няма спор от фактическа страна между страните, че административното производство е започнало по Молба – декларация № РКП25 - ГР94 – 1928/23.07.2025 г. на по описа на СО – район „К. поляна“ за признаване право на собственост върху недвижим имот: сграда с идентификатор 68134.1109.255.1, с площ от 56 кв. м., чрез извършването на обстоятелствена проверка (чл.587, ал.2 от ГПК и чл.79 от ЗС), подадена от жалбоподателката чрез кмета на Район “В.”-СО до Нотариус.

По същество с молбата е поискано от ответника извършването на административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 , т.”а” от ДР на Закона за администрацията (изм. с § 19 ПЗР на АПК). Съгласно § 8 от ПЗР на АПК правилата за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършване на административни услуги, както и при обжалване на отказите (мълчаливи или изрични) за извършването им, освен ако в специален закон не е предвидено друго. Освен това, определението за индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.3 от АПК на практика покрива извършването на всички административни услуги, включително и тези, определени в § 1 от ЗА и оспорването им по съдебен ред по общата клауза на чл.145 от АПК е винаги допустимо.

В съответствие с разпоредбата на чл.587, ал.2, вр.ал.1 от ГПК, когато собственикът на недвижим имот няма документ за правото си, нотариусът по местонахождение на недвижимия имот извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или определено от него длъжностно лице. Следователно единствено компетентен да провери наличието на елементите на фактическия състав на придобивната давност (фактическа власт, намерение да се свои вещта, изтекъл определен от закона срок от време и надлежно позоваване на придобивна давност) и изпълнението на особените изисквания на закона е нотариусът в пределите на охранителното нотариално производство. Кметът на общината/района или определеното от него длъжностно

лице, след като е сезиран с молба-декларация, на основание чл.587 от ГПК и чл.79 от ЗС, действа при условията на обвързана компетентност и не може да преценява дали да извърши поисканите от него действия.

Проявената от ответника активност в случая се изразява единствено в изпращането на писмо с изх. Към РКП25 – ГР94 - 1938 - [2] от 15.08.2025 г. (в деня на подаване на жалбата до съда), с което се изискват строителни книжа за сградата. По съображенията, които съдът вече изложи във връзка с преценката за допустимост на жалбата в определението за насрочване на делото в съдебно заседание и които изцяло поддържа, това писмо нито препятства формирането на мълчалив отказ, нито носи белезите на уведомление по чл.30, ал.2 от АПК. Допълнително съдът излага, че съображенията на ответника са и неотносими към неизвършването на услугата. Преценката за това дали строежът е незаконен (изграден без строителни книжа или в отклонение от тях), съответно дали е незаконен, но търпим (§ 16 от ПР на ЗУТ- ДВ, бр. 65 от 2003 г. и § 127 от ПЗР на ЗУТ -ДВ, бр. 82 от 2012 г.), а оттук и годен обект на правото на собственост (вкл. и за придобиване чрез давностно владение; вкл. и на идеални части от него) е правомощие на нотариуса. Кметът като административен орган не може да преценява осъществяването на придобивен за собствеността юридически факт, който е гражданскоправен. Кметът като административен орган би могъл, ако строежът е от IV или V категория и ако е надлежно упълномощен от кмета СО, да издаде заповед за премахването на строежа като незаконен (чл.225а от ЗУТ), което не се твърди по делото. Не може обаче, вместо това, да упражни чужда компетентност- на нотариуса в случая и да откаже да извърши поисканата от него административна услуга.

В заключение, извършването на поисканата услуга е било дължимо, поради което формираният мълчалив отказ се отменя, като материално незаконосъобразен акт - чл.146, т.4 АПК.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК своевременно заявеното искане пълномощника на жалбоподателя за присъждане на разноски е основателно. На жалбоподателя не следва да се присъжда сумата на 10 лева- заплатена държавна такса, тъй като видно от приложената вносна бележка, същата е заплатена от трето по делото лице – Г. К. В.. Процесуалният закон урежда единствено случаите, при които разноските са заплатени, а съдът следва да определи отговорността на страните за поемането им. /Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК-т.1/. Целта на разпоредбата чл.143 АПК, както и на чл.78, ал.1 ГПК, е да възстанови онова, с което е намаляло имуществото на правоимащата

страна, поради съдебно предявеното неоснователно отричаното от насрещната страна нейно право. Според съда действително няма пречка, държавната такса и/или адвокатското възнаграждение да са заплатени от трето лице, но в този случай е необходимо да се посочи и докаже, че средствата са собствени на страната и са били предоставени на третото по делото лице, за да извърши плащането или когато основанието е погасяване на съществуващо задължение на третото лице към същата страна. Данни за основанието за плащане на дължимата по делото държавна такса от трето лице няма. В живота едно трето лице може да интервенира и да направи разходи по най-различни причини, вкл. и с дарствено намерение. Съдът не е оправомощен да предполага основанието за извършеното плащане, поради което и приема, че по делото не се доказват реално направени разноски за заплащане на дължимата държавна такса от жалбоподателката до приключването на устните състезания, а именно че осъщественото заплащане на държавната такса от 10 лева е със собствени на жалбоподателя средства, съотв. че имуществото ѝ се е намалило с тази сума.

На пълномощника на жалбоподателя за оказаната от него безплатна правна помощ в хипотезата на чл.38, ал.2, вр.ал.1 т.2 ЗАДВ е дължимо възнаграждение. Наличието на основанието по чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДВ не може да бъде обсъждано от съда при произнасяне по отговорността за разноски, като в Определение № 480/12.11.2019 г. на ВКС по ч. гр. д. № 122/2019 г., IV ГО, ГК е прието, че съгласно чл. 38, ал. 2 ЗАДВ в случаите на предоставена безплатна адвокатска помощ по чл. 38, ал. 1 ЗАДВ адвокатът има право на адвокатско възнаграждение в размер, определен от съда. При определяне на размера на адвокатското възнаграждение, АССГ съобразява обема на предоставената защита, изразяваща се в изготвянето на жалбата и участие в проведеното по делото едно съдебно заседание, както и невисоката фактическа и правна сложност на предмета на спора. Съобразява и задължителните за националните юрисдикции тълкувателни разяснения по правилното приложение на правото на ЕС, дадени с решението по дело C-438/22 на СЕС, че чл. 101, § 1 ДФЕС, във вр. с чл. 4, § 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че

посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в чл. 101, § 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики.

Следователно, приетата в приложение на уредената в чл. 36, ал. 2 ЗАдв законова делегация от Висшия адвокатски съвет като съсловна организация на адвокатите в Република България Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа (Загл. изм. – ДВ, бр. 14 от 2025 г.) не обвързва съда при определяне на съответното на действително положените процесуални усилия по делото адвокатско възнаграждение. При осъществяване на преценката относно размера на дължимото адвокатско възнаграждение за осъщественото от пълномощника (адвокат) на страна в процеса безплатно процесуално представителство съдът следва да съобрази действителната правна и фактическа сложност на всяко конкретно дело. В тази връзка АССГ, II о, 23-ти състав приема за обоснован и справедлив размер на възнаграждението сумата от 500 лева. Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, предл.3, вр.чл.173, ал.2, чл.174, предл.1-во, чл.143, ал.1 АПК и чл.38 от ЗАдв, Административен съд София- град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, жалба от Н. Р. Б., с адрес в [населено място], чрез пълномощника - адв. И. А., мълчалив отказ на кмета на СО- район „К. поляна“ за заверка на Молба - декларация № РКП25 - ГР94 – 1928/23.07.2025 г.

ИЗПРАЩА делото като преписката на кмета на СО- район „К. поляна“.

ЗАДЪЛЖАВА кмета СО- район „К. поляна“ да извърши поисканата с Молба – декларация № РКП25 - ГР94 – 1928/23.07.2025 г. административна услуга В ЕДНОСЕДМИЧЕН СРОК от влизане в сила на настоящото съдебно решение.

ОСЪЖДА Столичната община на основание чл.38, ал.2, вр. ал.1, т.2 от ЗАдв да заплати на И. Ч. А. с ЕГН [ЕГН], адвокат от САК, л.н. [ЕГН], сумата от 500 (петстотин) лева, възнаграждение за оказаната от него безплатна правна помощ на жалбоподателката по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него.

СЪДИЯ: